

Oplegmemo beantwoording technische vragen

Aan: De gemeenteraad van Sittard-Geleen
Van: Wethouder Paul Kubben
Datum: 26-08-2026
Betreft: Technische vragen herijking en uitbreiding aandelenkapitaal RWM NV

Vragen fractie PIT

1. In het voorstel wordt gesteld dat volledige financiering via eigen vermogen de laagst mogelijke last voor de inwoner oplevert. Waarop is deze conclusie concreet gebaseerd?

Antwoord:

Deze constructie houdt in dat de deelnemende gemeenten de financiering volledig op zich nemen. Hierdoor wordt het onderdeel van de totaal financiering van een gemeente. Dit is een gunstiger percentage dan waarvoor RWM NV zelf een lening kan aantrekken. Hierdoor daalt het totale bedrag nodig voor de financiering en daalt de impact op de last van de inwoner. Bij een door RWM NV zelf aangetrokken lening zullen de kosten daarvan aan de gemeenten worden doorberekend. Dat leidt dan weer tot een hoger tarief.

2. Waarom wordt de raad nu gevraagd in te stemmen met een bijdrage van €17.251.290 voor de opstal, terwijl het definitieve programma van eisen, de definitieve bouwkosten en het rentepercentage voor fase 2 nog niet bekend zijn?

Antwoord:

Het huisvestingsdossier van RWM betreft 2 fases. Fase 1 is de financiering voor de grondaankoop in 2026 omdat er een locatie is gevonden met een stroomaansluiting.

Fase 2 is de financiering voor de kosten voor de opstallen in 2028. Hiervoor is indicatief een bedrag opgenomen gebaseerd op een programma van eisen.

Aangezien de aankoop van de grond en de bouw van de opstallen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, wordt er in dit voorstel gevraagd om voor beide fases in te stemmen, ondanks dat de kosten voor fase 2 nog indicatief zijn. Hierdoor kan de situatie zich niet voordoen dat de grond wordt aangekocht (fase 1) maar dat op een later moment geen goedkeuring wordt verleend voor de financiering van de opstallen (fase 2). In dat geval zou RWM NV eigenaar van niet-buikbare grond zijn en dat is een onwenselijke situatie.

3. Is er een financieel plafond voor de bijdrage van Sittard-Geleen aan fase 2? Zo ja, welk bedrag is dat en bij welke overschrijding komt een nieuw raadsbesluit aan de orde?

Antwoord:

Zoals aangegeven in antwoord op vraag 2 betreft het een reële inschatting van de kosten. Een afwijking naar beneden of naar boven kan nog plaatsvinden, rekening houdend met eventuele autonome ontwikkelingen zoals stijgingen van materiaalkosten.

Er wordt opnieuw kritisch gekeken naar het programma van eisen zodat het plan voor de bouw van de opstallen een sober maar realistisch is.

4. Kan het college inzichtelijk maken wat de investering van €22,3 miljoen concreet betekent voor de inwoner van Sittard-Geleen, uitgedrukt in een bedrag per huishouden per jaar? Kan dit worden weergegeven bij een rente van bijvoorbeeld 1%, 3%, 5% en 7%?

Antwoord:

De financiering van de nieuwe huisvesting wordt onderdeel van de totale financiering van de gemeente. Voor deze totale financiering wordt een zogenoemde omslagrente berekend. Deze rente is gebaseerd op alle leningen die de gemeente heeft afgesloten. Daardoor ligt de omslagrente lager dan de actuele zakelijke marktrente.

De omslagrente (momenteel is dit 1,8%) verandert doorgaans slechts beperkt van jaar tot jaar. Daarom is een vergelijking met de actuele marktrente voor dit voorstel niet nodig.

Op basis van de huidige berekeningen leidt de nieuwe huisvesting van RWM tot een stijging van het vaste tarief van de afvalstoffenheffing met ongeveer € 25 (som van fase 1 en 2) per aansluiting vanaf 2028. In 2027 is de impact op het tarief ongeveer € 6 euro per aansluiting.

Een dividenduitkering van RWM heeft een verlagend effect op dit tarief. Bij een verwacht dividend van circa € 0,3 miljoen bedraagt dit effect naar verwachting ongeveer € 5 per aansluiting. Per saldo zou de stijging op basis van deze uitgangspunten daarmee ongeveer € 20 per aansluiting bedragen.

5. In het voorstel wordt uitgegaan van een stijging van de kosten van circa 2 à 3%. Welk deel van deze stijging wordt uitsluitend veroorzaakt door de nieuwe huisvesting van RWM en welk deel betreft andere kostenontwikkelingen binnen RWM?

Antwoord:

2% à 3% betreft de algemene, jaarlijkse kostenontwikkeling van RWM NV, los van dit voorstel over de nieuwe huisvesting.

6. Het voorstel rekent met dividenduitkeringen aan Sittard-Geleen van €292.000 in 2026 oplopend tot €350.000 in 2030. Welke concrete aannames liggen aan deze prognose ten grondslag en wat is het financiële effect voor de inwoner als het dividend lager of geheel niet wordt uitgekeerd?

Antwoord:

RWM N.V. hanteert het beleid om jaarlijks een winsttopslag op te nemen, wat doorgaans tot een positief jaarresultaat leidt van ongeveer € 0,5 tot € 0,6 miljoen.

Door de investering in de nieuwe huisvesting en de financiering met eigen vermogen neemt de solvabiliteit van RWM toe. Op basis van het huidige beleid kan het positieve resultaat daardoor in de vorm van dividend worden uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Als het jaarresultaat lager uitvalt, zal ook het dividend lager zijn. Het verlagende effect van het dividend op de afvalstoffenheffing is dan kleiner. Hierdoor kan het vaste tarief in het daaropvolgende jaar hoger uitvallen.

De gemeente kan er dan voor kiezen om de voorziening afval incidenteel in te zetten om deze tariefstijging geheel of gedeeltelijk op te vangen.

7. Welke financiële risico's loopt Sittard-Geleen wanneer de bouwkosten hoger uitvallen dan de huidige indicatieve €26,3 miljoen voor alle aandeelhouders, en welk deel van een eventuele overschrijding komt dan voor rekening van Sittard-Geleen?

Antwoord:

De verdeling van de kosten is gebaseerd op het percentage aandeel wat een gemeente heeft in RWM. Voor gemeente Sittard-Geleen is dit, na de herijking, 65,60%.

In beginsel betekent dit dat de gemeente 65,60% van iedere overschrijding op zich moet nemen.

Vragen fractie GOB

1. Kan aangegeven worden op basis waarvan de herijking van de aandelen gaat plaatsvinden?

Antwoord:

Doordat gemeente Echt-Susteren is toegetreden en gemeente Beekdaelen is uitgetreden, is de percentuele verdeling van de dienstverlening tussen de 4 deelnemende gemeenten gewijzigd. Op basis hiervan is een herijking van de aandelen opgesteld zodat dit meer in lijn ligt met de dienstverlening die RWM NV uitvoert voor de deelnemende gemeenten.

2. Is er op de nieuwe locatie voldoende stroomvoorziening aanwezig of te realiseren om de doelstellingen te behalen?

Antwoord:

Het CEDO-terrein heeft momenteel een stroomaansluiting zolang de grond wordt gekocht voor 1 januari 2027. De stroom moet afgenomen worden bij USG. USG heeft al laten weten een positief advies te geven om RWM een stroomaansluiting te geven.

De ACM (Autoriteit Consument & Markt) dient nog wel een officiële uitspraak te doen over de stroomaansluiting. RWM verwacht dat de ACM een positief besluit zal nemen, mede doordat USG een positief advies geeft.

3. De geraamde kosten voor de opstal zijn 17,2 miljoen, kan aangegeven worden hoe men tot dit bedrag is gekomen?

Antwoord:

In 2023 heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) van RWM een programma van eisen opgesteld. Op basis hiervan is een eerste indicatief plan gemaakt over de opstellen van de nieuwe huisvesting. Hierover een kostenberekening gemaakt leidend tot dit bedrag.

4. Kunt u toelichten wat de consequentie is voor onze schuldquote als de rente stijgt of de bouwkosten voor fase 2 tegenvallen? En op welk moment wordt de raad opnieuw geconsulteerd als blijkt dat de indicatieve raming van fase 2 niet houdbaar is?

Antwoord:

Een stijging van de rente heeft geen directe invloed op de netto schuldquote, maar leidt wel tot hogere rentelasten voor de gemeente.

Als de bouwkosten in fase 2 hoger uitvallen, hangt het effect op de schuldquote af van de wijze waarop deze meerkosten worden opgevangen. Voor zover hiervoor een aanvullende gemeentelijke kapitaalstorting nodig is, kan dit leiden tot een hogere financieringsbehoefte en daarmee tot een hogere netto schuldquote.

Voor fase 2 is momenteel een indicatieve bijdrage van € 17,3 miljoen opgenomen. Indien een hogere gemeentelijke bijdrage nodig blijkt, wordt dit opnieuw aan de gemeenteraad voorgelegd. Daarbij worden de actuele financiële gevolgen inzichtelijk gemaakt en worden de beleidsregels uit de Financiële verordening gemeente Sittard-Geleen 2025 gevolgd.

5. Er wordt uitgegaan van een dividenduitkering vanaf 2026 om de tariefstijging voor inwoners te dempen. Wat gebeurt er met de afvalstoffenheffing als RWM door tegenvallende resultaten (bijvoorbeeld door stijgende operationele lasten) geen of minder dividend kan uitkeren? Is er een alternatief plan om de lasten voor inwoners dan alsnog te dempen?

Antwoord:

Indien het dividend daalt, zal het positieve effect op de lasten van de inwoner dalen. De gemeente heeft een voorziening afval die incidenteel ingezet kan worden op het negatieve effect op te vangen.

Vragen fractie PRO Sittard-Geleen

1. Is er in de kostenpost voor de grondaankoop rekening gehouden met eventueel archeologisch onderzoek of sanering?

- a. Is hierbij ook al een risicoanalyse voor gemaakt?

Antwoord:

De kwaliteit en zuiverheid van de grond is een voorwaarde voor de aankoop van de grond. Bij de bouw van de opstallen voor CEDO zijn er geen vondsten gedaan waardoor er een kleine kans is dat de bouw van de opstallen van RWM zal leiden tot een archeologisch onderzoek.

2. Komt het college terug bij de raad met de opgestelde duurzaamheids eisen die het RWM in de volgende fase op gaat stellen?

Antwoord:

RWM N.V. is verantwoordelijk voor het Programma van Eisen, waaronder de duurzaamheidseisen. Als hierover een besluit van de AvA nodig is, kan de portefeuillehouder namens de gemeente besluiten. Bij groot financieel of bestuurlijk belang kan vooraf een collegebesluit nodig zijn op basis van de Kadernota Verbonden Partijen.

Daarnaast verwijzen we naar de duurzaamheidsparagraaf uit het raadsvoorstel.

3. Hoe zag het programma van eisen er uit tijdens het locatieonderzoek?

Antwoord:

Het programma van eisen is een uitwerking van de strategische toekomstvisie van RWM NV. Dit programma dient ervoor dat er voldoende ruimte is voor de RWM om haar dienstverlening uit te kunnen blijven voeren (afvalverzameling, reiniging en administratieve/kantoorwerkzaamheden) en om haar overige doelstellingen, waaronder circulariteit en elektrificatie van het wagenpark, te kunnen bewerkstelligen.

4. Wat wordt bedoeld met toekomstbestendigheid verschil tussen huur en koop?

Antwoord:

Huur betekent dat er een contract aan ten grondslag ligt dat op een gegeven moment afloopt. Indien het niet wordt verlengd, wat in deze situatie ook voorkomt, dient RWM te verplaatsen.

Met de koop en bouw van eigen huisvesting is de locatie voor de uitvoering van de dienstverlening toekomstbestendig.

5. Met hoeveel procent verwacht het college dat de afvalstoffenheffing omhoog gaat voor onze inwoners wanneer wij deze investering doen?

- a. Graag ontvangen wij cijfers voor elk van de twee investeringen en de daarbij horende verhogingen van de afvalstoffen heffing

Antwoord:

Op basis van de huidige berekeningen leidt de nieuwe huisvesting van RWM tot een stijging van het vaste tarief van de afvalstoffenheffing met ongeveer € 25 (som van fase 1 en 2) per aansluiting vanaf 2028. In 2027 is de impact op het tarief ongeveer € 6 euro per aansluiting.

Een dividenduitkering van RWM heeft een verlagend effect op dit tarief. Bij een verwacht dividend van circa € 0,3 miljoen bedraagt dit effect naar verwachting ongeveer € 5 per aansluiting. Per saldo zou de stijging op basis van deze uitgangspunten daarmee ongeveer € 20 per aansluiting bedragen.

6. En ten slot, kan het college aangeven in welke mate er rekening gehouden is met de uitbreidings- en herverdelings scenario's bij de realisatie van de nieuwe milieuparken van het RWM (zoals op 23 juni besproken in de thema bijeenkomst) bij het kiezen van deze nieuwe locatie

Antwoord:

Er is gekozen om het traject nieuwe huisvesting RWM en milieuparken los van elkaar te zien en dit als separate trajecten te behouden. De huisvesting van RWM is voor het stallen en onderhouden van het wagenpark, oplaadpunten, opslag van o.a. strooizout, kantoorruimte voor de administratieve werkzaamheden en kantine voor het personeel.

Er is wel onderzocht of bij de nieuwe huisvesting ook ruimte is voor een milieupark maar dat bleek niet mogelijk te zijn.

Steller	:	[REDACTED]
Telefoon	:	06-[REDACTED]
E-mail	:	[REDACTED]@sittard-geleen.nl
Team	:	Concerncontrol